
СУДОВЕ РІШЕННЯ ЧИ СУДОВА ПОСТАНОВА

*Райгуцька Людмила Михайлівна,
студентка 5-го курсу Інституту
національного та міжнародного права
Міжнародного гуманітарного університету*

Сфера судового захисту суб'єктивних прав у правовій державі постійно розширюється, тому що саме суд забезпечує правильний і своєчасний розгляд і вирішення цивільно-правових спорів, здійснення правосуддя у цивільних справах. Судовий захист – найвища гарантія забезпечення прав, свобод та інтересів громадян, оскільки правове становище суду, його функції створюють переваги в забезпеченні законності. Суд як орган державної (судової) влади здійснює правозастосовчу діяльність. Ця діяльність завжди пов'язана з ухваленням відповідного правозастосовчого акту – судового рішення. Судові рішення, як самостійний правовий інститут цивільного процесуального права, покликані сприяти захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави.

Судове рішення – це загальна назва владних суджень і волевиявлень суду, що знаходять своє вираження в процесуальних документах і поділяються на два види: рішення та ухвали. Рішенням суду є оформлений в письмовому виді акт суду (судді), в якому виражене владне судження з приводу вирішення як матеріально-правових, так і процесуально-правових питань[1, 22].

На протязі певного періоду часу у процесуалістів виникають суперечки щодо розмежування таких понять як «рішення суду» і «судове рішення». Не дивлячись на очевидну зовнішню подібність цих понять, вони мають різний зміст, визначений чинним цивільним процесуальним законодавством. Поняття «судове рішення» є ширшим за змістом, оскільки включає в себе як рішення суду, так і інші акти правосуддя, такі як ухвала суду і судовий наказ, визначені в законі як форми судових рішень (ст. ст. 95, 208 ЦПК України).

Даною проблемою займалися такі вчені та науковці як Давиденко Г.І., Ярема А.Г., Шиманович О.М., Андронов І.В.

Ще в 1959 році М. Авдюков у своїй праці «Судове рішення» зазначав, що термін «рішення» використовується іноді як узагальнюючий відносно всіх процесуальних актів, які ухвалюються судовими органами, тобто в значенні суджень суду у всіх питаннях, віднесених до його компетенції незалежно від форми його вираження.

Використання терміну «судове рішення» в якості узагальнюючого для всіх актів суду не є характерним тільки для цивільного процесуального законодавства. Така сама ситуація існує і в господарському процесі, і в адміністративному, і в кримінальному. Такий стан речей можна пояснити прагненням законодавця уніфікувати термінологію, яка використовується в різних видах судочинства щодо актів судової влади. Проте ситуацію, коли практично одне й те саме найменування використовується для позначення родового і видового понять, не можна вважати вдалою[2, 204]. Термін «рішення» традиційно використовується в цивільному процесуальному праві стосовно актів суду, якими вирішується справа по суті, і він не повинен застосовуватися до інших актів, які не мають подібних властивостей, до таких, наприклад, як ухвали суду. Крім того плутанина в термінології може призвести до різного тлумачення тих чи інших норм закону. Більш коректним для визначення родового поняття, що застосовується до всіх актів правосуддя в цивільному процесі

слід вважати термін «постанови суду», який використовується в науці цивільного процесуального права.

Отже, проаналізувавши все вище викладене доцільно замінити назви глави 7 розділу III ЦПК України “Судові рішення” на назву “Судові постанови” і назви статті 208 ЦПК України “Види судових рішень” відповідно на назву “Види судових постанов”, оскільки визначення всіх актів суду поняттям “рішення” призводить до термінологічної плутанини, у зв’язку з тим, що серед їх різновидів можна виділити рішення, ухвалу і судовий наказ, кожне з яких має своє завдання, зміст, порядок винесення і значення в цивільному судочинстві, і тому не можливо різні за своєю сутністю акти суду визначати одним поняттям – судові рішення[3, 88].

Література:

1. Шиманович О.М. Поняття, види та роль судових рішень у захисті прав і свобод людини і громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб, інтересів суспільства і держави. / О.М. Шиманович // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2004. - № 60-62. - С. 22-25
2. Андронов І.В. Питання класифікації рішень суду в цивільному процесі України. / І.В. Андронов // Університетські наукові записки. – 2006. - № 3-4 (19-20). - С. 204-207
3. Цивільно-процесуальний кодекс України : за станом на 15 червня 2007 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – Х. : ПП Ігвіні, 2007. – 176 с.

***Науковий керівник** - Діденко Лариса Василівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного та господарського права і процесу*

ОБ’ЄКТИ СУДОВОГО ЗАХИСТУ У ЦИВІЛЬНІЙ СПРАВІ

***Ратушна Богдана Петрівна,**
старший викладач кафедри цивільного права
та процесу юридичного факультету
Львівської комерційної академії*

Право на судовий захист може бути належно реалізоване лише при наявності у позивача суб’єктивної юридичної заінтересованості, яка детермінується об’єктами судового захисту, якими відповідно до ст.3 Цивільного процесуального кодексу України є права, свободи та інтереси особи. Інтерес як об’єкт судового захисту не часто зустрічається у судовій практиці і є специфічним об’єктом судового захисту. Це викликає потребу відмежувати інтерес як об’єкт судового захисту від суб’єктивної юридичної заінтересованості, яка будучи мотивом, підставою вступу особи у процес, є визначальною для реалізації конституційного права особи на звернення до суду.

Метою цього наукового дослідження є з’ясування поняття та видів інтересу, його відмінностей від такої правової категорії як юридична заінтересованість.

Стан дослідження: дослідження у вказаному напрямі здійснювались такими вченими як Комаров В.В., Сакара Н.Ю., Малько А.В., Субочев В.В та інші. Однак активність в напрямі дослідження цих питань не є суттєвою, тому завданням даної статті є вивчення існуючих прогалин у законодавчому визначенні поняття та суті інтересу як самостійного об’єкта судового захисту.